

ใบความรู้ การคัดลายมือ

การคัดลายมือ เป็นการฝึกเขียนตัวอักษรไทยให้ถูกต้องตามหลักการเขียนคำไทย ซึ่งจะต้องคำนึงถึงความถูกต้องของตัวอักษรไทย เขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ มีวรรคตอน ตัวอักษรเสมอกัน วางพยัญชนะ สระและวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง และลายมือสวยงามการคัดลายมือ มีแบบการคัดหลายแบบดังนี้

ประเภทตัวเหลี่ยม มีลักษณะเด่นคือ เส้นตัวอักษรส่วนใหญ่เป็นเส้นตรง ตัวอักษรแบบเหลี่ยมเช่นตัวอักษรแบบอาลักษณ์ ของแผนกอาลักษณ์ กองประกาศิต สำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีใช้เป็นแบบตัวอักษรที่สวยงาม ใช้ในงานเขียนเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ การเขียนทางราชการ การเขียนกฎหมาย หรือใช้เขียนเพื่อการเกียรติยศหรือในเอกสารพิเศษต่างๆ เช่น ประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร เป็นต้น

ประเภทตัวกลมหรือตัวมน มีลักษณะเด่น คือ ลักษณะตัวอักษรมีเส้นโค้งประกอบอยู่ เช่น ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ เป็นแบบตัวอักษรที่กระทรวงธรรมการหรือ กระทรวงศึกษาธิการ ในอดีตได้ดัดแปลงรูปแบบตัวอักษรของ ขุนสัณฐีวรรณการ เพื่อทำเป็นแบบฝึกหัดคัดลายมือ สำหรับใช้กับนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ

ลักษณะของการคัดลายมือ การคัดลายมือ มี ๓ ลักษณะ คือ

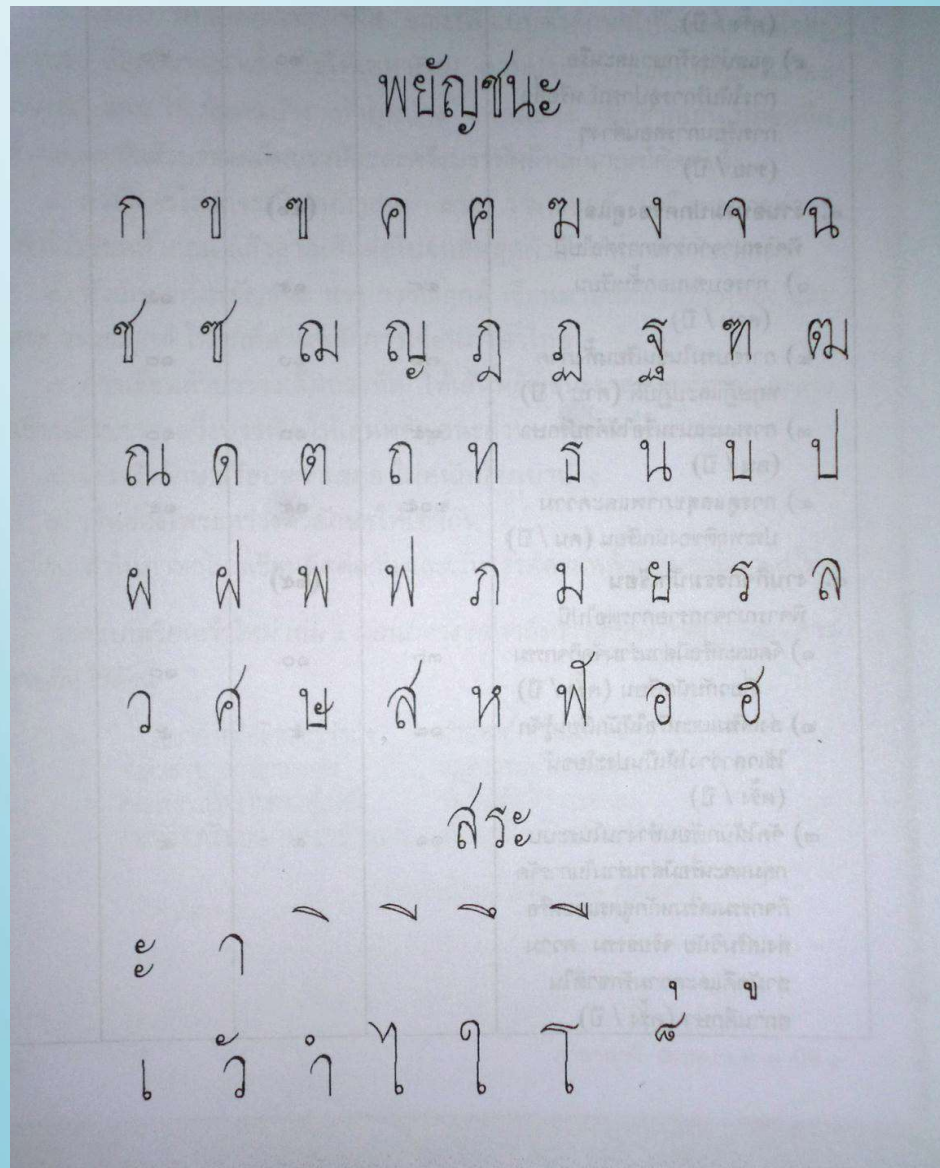
๑. การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และ ๒ ควรฝึกคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เนื่องจากเป็นช่วงที่กล้ามเนื้อมือ และการประสานระหว่างตากับมือยังพัฒนาไม่เต็มที่

๒. การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ ๔ จะมีการประสานระหว่างกล้ามเนื้อมือและตาเพิ่มมากขึ้น จึงควรฝึกคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด แต่ขณะเดียวกันก็ยังคงฝึกคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดด้วย

๓. การคัดลายมือหวัดแกมบรรจง เป็นการคัดลายมือแบบหวัด แต่ให้อ่านออก การเขียนลายมือหวัดแกมบรรจงเป็นการเขียนที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งผู้เขียนจะต้องเขียนให้อ่านง่าย มีช่องไฟ เว้นวรรคตอนถูกต้องและเขียนด้วยลายมือที่สวยงามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ และ ๖ ควรหัดคัดลายมือลายมือหวัดแกมบรรจง โดยคัดให้รวดเร็ว สวยงาม ถูกต้องและน่าอ่าน โดยมีการฝึกคัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัดเป็นครั้งคราว

ตัวอย่างอักษรประเภทตัวกลมหรือตัวมน เช่น ตัวอักษรแบบกระทรวงศึกษาธิการ

หลักการคัดลายมือ

๑. นั่งตัวตรง เขียนด้วยมือขวา ส่วนมือซ้ายวางบนกระดาษที่จะเขียน เพื่อไม่ให้กระดาษเลื่อนไปมา ข้อศอกขวาวางบนโต๊ะขณะที่เขียน สายตาห่างจากกระดาษที่เขียนประมาณ ๑ ฟุต

๒. จับดินสอหรือปากกาให้ถูก โดยดินสอหรือปากกาจะอยู่ที่นิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ และนิ้วกลางส่วนนิ้วนางกับนิ้วก้อยงอไว้ในฝ่ามือ

๓. การเขียนตัวอักษรให้เขียนให้ถูกส่วน ตัวอักษรตั้งตรง การเขียนพยัญชนะไทยทุกตัวต้องเริ่มเขียนหัวก่อน ยกเส้น ตัว ก และ ฅ ซึ่งไม่มีหัว เว้นช่องไฟและวรรคตอนให้พองาม วางเครื่องหมายต่างๆ ให้ถูกต้องตามตำแหน่ง

๔. การวางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ สระทุกตัวมีตำแหน่งซึ่งสัมพันธ์กับพยัญชนะ เช่น

๔.๑ สระที่อยู่หน้าพยัญชนะได้แก่ แ - แ - โ - ใ - ไ -

๔.๒ สระที่อยู่หลังพยัญชนะได้แก่ - ะ -า

๔.๓ สระที่อยู่เหนือพยัญชนะได้แก่ -ิ -ี -ึ -ื

๔.๔ ไม้หันอากาศ (-) ไม้ไต่คู้ (-) นิคหิต (- ˆ) จะวางเหนือ

พยัญชนะตรงกลาง

๔.๕ สระที่อยู่ใต้พยัญชนะได้แก่ - ุ - ู

ปรับปรุงจาก www.st.ac.th

ใบความรู้ มารยาทในการเขียนและการสร้างนิสัยรักการเขียน

มารยาทในการเขียน

๑. ใช้ถ้อยคำสุภาพ หลีกเลี่ยงคำหยาบ ไม่ใช้อารมณ์ ความรู้สึกส่วนตัวหรืออคติ วิเคราะห์ผู้อื่นอย่างปราศจากเหตุผล จนทำให้เกิดความเดือดร้อนเสียหายและสังคมแตกแยก
๒. เขียนข้อความหรืองานเขียนที่เป็นจริง โดยศึกษา ค้นคว้าและตรวจสอบว่าถูกต้องแล้ว ถ้าเป็นเรื่องส่วนตัวต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของเสียก่อน
๓. เขียนให้ถูกต้องตามอักขรวิธี ใช้สระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้อง ใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมกับเนื้อหา กาลเทศะและสถานะบุคคล
๔. เขียนสิ่งที่มีคุณค่าอันจะก่อให้เกิดความสุข ไม่เขียนเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติหรือสถาบันเบื้องสูง
๕. บอกแหล่งที่มาของข้อมูลเดิมเสมอ เพื่อให้เกียรติเจ้าของข้อมูลนั้นๆ ทุกครั้ง ไม่คัดลอกงานเขียนของผู้อื่น โดยอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง

การสร้างนิสัยรักการเขียน

๑. ศึกษาค้นคว้า จัดบันทึกเรื่องราวต่างๆ จากการอ่าน การฟัง การพบเห็น อย่างสม่ำเสมอ
๒. มีความกระตือรือร้นในการเขียน
๓. มีใจรักและมีความสุขในการเขียน

ปรับปรุงมาจาก www.thaigoodview.com/node/145421

ใบงานที่ ๐๓
การคัดลายมือ

คำชี้แจง อ่านออกเสียงบทร้อยกรองสุภาษิตสอนหญิง แล้วคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด
๑ จบ

ขอประพันธ์ร่ายสุภาษิต	ไว้เตือนจิตหญิงไทยในสยาม
ทั้งเริ่มรู้หลักขณาส่งงาม	อยู่ในความดำรงศรัทธา
เป็นสตรีนี้ไซ้มีใจง่าย	สงวนกายเราไว้อย่าให้หมอง
จะยากจนชั้นไร้วินัยทอง	ย่อมจะต้องมีค่าราคาแพง
เหมือนพิภพดีจริงไม่ทิ้งกลั่น	ถึงตกดินจมนทรายไม่หน่ายแหยง
ยังหอมหวานชวนชื่นระรื่นแรง	ไม่เหี่ยวแห้งไม่ทรมานนิยมน

สุภาษิตสอนหญิง

พ๐๔/พ.๒-๐๓

Handwriting practice area with multiple horizontal dotted lines for writing.

ใบงานที่ ๐๔ การคัดลายมือ

คำชี้แจง อ่านออกเสียงบทร้อยกรอง แล้วคัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๑ จบ

“ บัดเดี๋ยวดังหึ่งเห่งวังเวงแว่ว	สะดุ้งแล้วเหลียวแลชะง่างหา
เห็นโยคีขี้รุ่งฟุ้งออกมา	ประคองพาขึ้นไปจนบนบรรพต
แล้วสอนว่าอย่าไวใจมนุษย์	มันแสนสุดลึกล้ำเหลือกำหนด
ถึงเถาวัลย์พันเกี่ยวที่เลี้ยวลด	ก็ไม่คดเหมือนหนึ่งในน้ำใจคน
มนุษย์นี้ที่รักอยู่สองสถาน	บิดามารดาก็รักมักเป็นผล
ที่พึงหนึ่งพึงได้แต่กายตน	เกิดเป็นคนคิดเห็นจึงเจรจา”

พระอภัยมณี

